

Collegial-Tidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 37. Den 11te Septbr. 1813.

Trykt i det Kongl. Baisenh. Bogtrykkerie af C. F. Schubart.

Undertegnede er Redacteur, Forlægger og Udgiver af denne
Tidende:

Peter Johan Monrad,

Conferensraad og Deputeret i det danske Cancellie.

D e k l a r a t i o n.

Fra den Tid, Freden mellem Danmark og Sverrig var sluttet i Jönköping, har Hs. Majestæt oprigtigt og uafsladeligt bestræbt Sig for at vedligeholde Venskab og god Forstaaelse med dette Naboerige, men har tillige ikke kunnet dølge for Sig Selv, at den svenske Regjering, langt fra at besjeles af samme Aand, kun alt for ofte har givet Beviser paa et modsat Sindelag.

Ved hiin Fred havde Sverrig forbundet sig til, at bortferne Danmarks Fjenders Krigsskibe og Krydsere fra sine Kyster. De vedbleve imidlertid, ei alene at anholde danske Skibe tet under den svenske Kyst, men toge dem endog i svenske Havne. Den danske Regjerings gjentagne Besværinger over det
Tab,

Tab, som derved tilføjedes Danmark og Norges Handel, bleve sjældent besvarede, aldrig afhjulpne. Den svenske Kyst i Kattegattet forblev saaledes efter Freden i den samme fjendtlige Stilling til Danmarks Skibsfart, hvori den havde været under Krigen. Krigserklæringen, som den svenske Regjering lod sig formaae til at udstede mod England, frembragte i den Henseende aldeles ingen Forandring; og, efterat Freden igjen var sluttet med Storbritannien, udbredte Faren for den danske Skibsfart sig over hele den svenske Kyst. Den danske Søemand kunde haabe, under et venflabeligt Naboelands Kyster, at være betrygget mod Overfald og Opbringelse. Han maatte troe, at en Regjering, der ikke sjældent brammer med Frihed og Selvstændighed, vilde, for sin egen Værbigheds Skyld, hævde sine Territorial-Rettigheder mod enhver Fornærmelse. Men han fandt sig skuffet i sin Forventning, naar han i Farens Dieblis søgte Beskyttelse og Redning paa svensk Grund, hvor Fjendens bevæbnede Fartøjer ubehindrede ventede paa deres Bytte. Berøvet sin Eiendom og ofte forfulgt af Fjenden, endog op i Landet, kunde han blot beklage sit Tab, men maatte tillige føle en bitter Harm over Naboelandets Uvirkelighed i at beskytte sine Kyster.

Den Bestemmelse i Fredstractaten, at al Eiendom, tilhørende begge Staters gjensidige Undersaatter, der ved Krigens Udbrud var lagt under Beslag,

fuld

fulde frigives, blev fra Danmarks Side iværksat den Ophold og med den strængeste Nojsaagtiighed. Derimod tilbageholdes endnu fra den Tid flere danske Undersaatters Eiendomme i Sverrig. De ofte fornærede Reclamationer om sammes Udlevering eller Erstatning for Værdien have kun tilvejedragt intetstignende Udflugter eller Løfter om Godtgjørelse, som man hidtil forgjæves har haabet at see opfyldte.

Men Sverrig lod det ikke forblive ved disse Beviser alene paa sit uvenskabelige Sindelag mod Danmark.

I Begyndelsen af forrige Aar sluttedes mellem det svenske og russiske Hof et Forbund, der siden blev stadfæstet i Ubo, og hvorved Sverrig erholdt Forsikkring om Ruslands Bistand til at udføre den allerede lagte Plan, at bemægtige sig Kongeriget Norge. Til samme Hensigt blev et lignende Forbund senere hen sluttet mellem Sverrig og Storbritannien.

Førend man imidlertid stred til aabenbare Fjendtligheder, vilde man ikke lade lempeligere Midler uforsøgte.

Ved listige og troløse Bekjendtgjørelser, som fra Sverrig bleve Tid efter anden indsendte til Norge, søgte man at friste dette Riges Indbyggere til at unddrage sig fra deres retmæssige Arvekonges Herredomme.

Paa samme Tid blev et stort Antal Skibe, som for den danske Regjerings og adskillige Privates Rega-

ning efterhaanden afgik med Kornladninger til Norge, tilbageholdt i svenske Havne, hvor de havde søgt Tilflugt, deels formedelst Storm og Svælske, deels for at undgaae fjendtlige Krydsere. Alle Forestillinger, som bleve gjorte mod denne voldsomme og for Norges Indbyggere grusomme Foranstaltning, vare aldeles frugtesløse. Den ligesaa haanende, som paa disse Kornladninger uanvendelige Forevending, "at Kornudførselen fra Sverrig var forbudt", var det eneste Svar, som fra Sverrigs Side blev givet. Hensigten med at hindre Korntilførsel til Norge var umiskjendelig. Nordmanden skulde ved Hungeren tvinges til at underkaste sig Sverrigs Herredømme.

Stolende paa sine mægtige Allierede bluebes den svenske Regjering end ikke ved at gjøre Hs. Majestæt det Forslag, at afstaae Norge, imod at erholde andre Lande, hvoraf Sverrig ikke er i Besiddelse, og hvorefter det ingen fri Raadighed har eller kan vente.

Da nu den svenske Regjering hverken ved bedragelige Forslag, der ofte vare forbundne med Trudsel, eller ved sine gjentagne Forsøg paa at friste Nordmændene til Urofskab og Frafald, kunde naae sit Maal, lagde den sin Misfornøjelse for Dagen, ved at ophæve de ministerielle og Handelsforbindelser mellem begge Stater. Man paalagde Hs. Majestæts chargé d'affaires i Stockholm at begive sig bort, og den herværende svenske Mission blev tilbagekaldt.

Den

Den danske Generalconsul blev ligeledes bortviist fra Gothenborg.

Kort Tid derefter afbrød den svenske Regjering at Samfærse mellem begge Stater.

Sverrig havde saaledes allerede tilintetgjort enhver venskabelig Forbindelse med Danmark. Udgangen til de svenske Stater var spærret for enhver dansk Undersaat.

Man gik nu videre. Den sædvanlige og ved Traktater sikrede Postgang mellem Danmark og Norge gennem Sverrig blev standset.

Man forbød svenske Skibe at betale Dresunds Told, hvortil Hans Majestæt, ifølge de ældre Traktater med Sverrig, der paa ny ere stadfæstede ved Fredsslutningen i Tönköping, har den upaatvivleligste Ret.

Dog — ikke nok, at svenske Skibe paa denne Maade fritoges for den Forpligtelse at erlægge Tolden i Dresund; svenske bevæbnede Fartøier have endog med Magt hindret andre Nationers Skibe fra at klarere ved Dresunds Toldkammer i Helsingør.

Endeligt har en svensk Søofficeer skriftligen erklæret til den Kongl. Gouverneur paa Bornholm, at have Ordre til at opbringe alle Skibe under dansk Flag, og at hindre Samfærse mellem Christiansøe og Bornholm. Og saa er en Kongelig Søofficeer kort Tid derefter, paa sin Reise fra Bornholm til Kjøbenhavn, i aaben Sø bleven anholdt af en svensk Brig,

Brig, og bragt til Ustab, hvorfra han endnu ikke er kommen her tilbage.

Efterat den svenske Regjering paa saa mange Maader ei alene har tilfidesat enhver naboelig Pligt mod Danmark, og ophævet alle de Forbindelser, der sædvanligviis finde Sted mellem Naboer og Stater, der leve i god Forstaaelse med hinanden, men endog aabenbarligen brudt Freden mellem begge Riger, deels ved at tilføie de Kongelige Undersaatter betydeligt Tab, og end mere ved at indgaae Forbindelser med Kongens Fjender, som sigte til at underkaste sig Kongeriget Norge, seer Hans Majestæt Sig, skjønt ugjerne, tvungen at gribe til Vaaben, for med Magt at afværge alle videre Fornærmelser af en Regjering, der alt længe har udøvet Fjendtligheder mod de danske Stater og de Kongelige Undersaatter.

De udforderlige Befalinger i den Henseende ere allerede udstedte til Hans Majestæts Sø- og Landmagt.

Uldrig var en Forsvarskrig retfærdigere. Uldrig har nogen Regjering med større Langmodighed og Dørbærelse dvælet at anvende Vaabens Magt, for at hævede Statens Sikkerhed og værne om Undersaatternes Eiendom.

Kun Nødvendigheden har kunnet bevæge Hans Majestæt til en Beslutning, der strider mod Hans Hjertes Høielse. Men disse maae vige for den høiere Pligt, at beskytte de Ham af Forsynet betroede Stater

ter

ter og Undersaatter mod ufremcæfede og troløse Angreb fra en Regjerings Side, hvis fjendtlige Planer mod Danmark ere hele Europa bekjendte.

Hans Majestæt, der altid med Tryghed stoler paa Sit elskede Folks uroffnelige Trofskab og Hengivenhed, har ikke villet tilkiøbe Sig en haanlig og usikker Fred ved Offeret af Sine troe og tappre Normænd; men Han ønsker intet heller, end at den svenske Regjering, ved at erstatte det Tab, der er blevet Hans Majestæts Undersaatter tilføiet, og ved at antage og følge fredelige Grundsætninger, vilde give Anledning til, at den gode Forstaaelse mellem begge Nationer, der tjener til deres gjensidige Fordeel, igjen kunde worde tilveiebragt.

Kjøbenhavn, den 3die September 1813.

Lovegivelser.

Forordning

for Danmark og Norge, angaaende hvad i Henseende til Svenske, som opholde sig her i Rigerne, samt de Skibe og Varer, der ere svensk Ejendom, bør iagttages.

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark og Norge &c., gjøre vitterligt. Da Vi have fundet fornødent, at erklære den svenske Regjering Krig, saa ville Vi allernaadigst, at der, i Henseende til de Svenske, som for Tiden opholde sig i Vore Riger, samt med de Skibe og Varer

rer, der sammesteds findes at være svensk Eiendom, skal forholdes paa følgende Maade.

§. 1. Enhver sig her i Rigerne opholdende Mand: eller Qvindesperson, der er svensk af Fødsel, eller paa nogen Maade staaer i Forbindelse med den svenske Stat eller dens Regjering, skal, inden 3 Dage efter denne Vor Forordnings Bekjendtgjørelse, personligen anmeldte sig for Stedets Politimester og for denne opgive sit Navn, sin Bopæl og Næringsvei.

§. 2. Anmeldelsens Rigtighed bør af forbesmældte Dyrighed strax undersøges, og derhos noisagtigen antegnes:

- a) hvilke blandt de Anmeldte der her have vundet Borgerkab, eller have faste Eiendomme eller nogen Fabrikdrift, eller og anden saadan lovlig Næringsvei;
- b) hvilke der som Søfolk maatte være forhyrede med danske eller venskabelige og neutrale Handelsflibe;
- c) hvilke der ere i fast Arbejde eller stadig Tjeneste, og
- d) hvilke der ikke have nogen stadig Næringsvej, Profession eller Tjeneste.

Om samtlige Fornævnte bør det tillige anmærkes, hvorlænge de have opholdt sig her i Landet, og hvorvidt deres Forhold hidtil har været ustraffeligt eller ikke.

§. 3. De, som findes at henhøre blandt dem, som i foregaaende §. under a og b ere omhandlede,

opfordres til at aflægge deres Eed paa, at de ikke staae i Forbindelse med den svenske Regjering eller med nogen af den danske Stats Fjender, samt at de hverken umiddelbart eller middelbart ville indlade sig i nogen Brevverling med samme, eller foretage noget, som i mindste Maade kunde skade den danske Stat, eller gavne dens Fjender.

§. 4. Med dem, som i §. 2 nævnes under c, indkaldes tillige deres Mestere, Huusbonder eller Madmodre. Hine adspørges da, om de ville aflægge en Eed af lige Indhold, som den i §. 3 foreskrevne; og i Tilfælde at de hertil erklære sig villige, om de tillige ville forpligte sig til, at forblive i den Tjeneste, hvori de nu ere, og ikke forlade Samme uden med den Øvrigheds Vidende og Tilladelse, for hvem de nu have anmeldt sig. Mesterne, Huusbonderne eller Madmodrene adspørges ligeledes, om de ere villige til, fremdeles at beholde disse deres Arbeidere eller Tjenste, og formanest, naar de love saadant, til at anmeldte for Politiet, om de skulde finde gylbig Åarsag til at gjenkalde dette deres Løfte.

§. 5. Alle de, som aflægge den befalede Eed, og opfylde de foreskrevne Betingelser, forsikres rolig Besiddelse af deres Eiendomme, og kunne ubehindret vedblive det Arbejde og de Forretninger, hvortil de have bestemt sig.

§. 6. De, som ei kunne henføres til nogen af de i §. 2 under a, b, og c, benævnte, og desaaarsag
maa

maa blive at ansee som løse og omvankende Personer; ligeledes de, der ikke ville aflægge den foreskrevne Eed, skulle henbringes til det eller de Steder, som, efter Overøvrighedens nærmere Foranstaltning, anvises dem, og der forblive under Politiets nøieste Tilsyn, af hvilket der tillige bør drages Omforg for, at dem, som mangle Formue, forskaffes saadant Arbejde, hvorved de kunne ernære sig.

§ 7. Koner og Børn dese, i alle foranførte Henseender, Mandens, Faderens eller Forsørgerens Ektiebne.

§ 8. Forlader nogen Arbejder eller noget Tjeneste Lyende det Arbejde eller den Tjeneste, hvori det er tilladt Ham eller Hende, i Følge §. 4, at forblive, da bør saadant af Mesteren, Huusbonden eller Madmoderen ufortøvet anmeldes for Stedets Politie, under Mulct fra 5 til 50 Rbdlr. S. B. efter Politierettens Kjendelse og med Hensyn til den Skyldiges Vilkaar.

§ 9. De, som befindes at handle mod den af dem afslagte Eed, eller at overtræde hvad der i Følgesamme foreskrives, maa vente sig at blive anseete som Landets Fjender, og at vorde behandlede som saadanne.

§ 10. Paa svenske Skibe i Almindelighed, som befindes her i Rigerne, skal ufortøvet lægges Beslag, hvormed forholdes efter de Regler, som i Forordn. af 9de Septbr. 1807 og dertil hørende Beslas

falinger tilforn ere givne. Dog undtages fra saadant Beslag saavel de Skibe, der ere forsynede med endnu i Kraft værende Leiebrev fra Ds eller Vor Statholder i Norge, om og de, i hvilke der til sidst nævnte Vort Rige er indført Kornvarer indtil to tredie Dele af Skibenes Drægtighed.

§. 11. Endvidere skal og Beslag lægges paa alle Vare-Forraad, tilhørende den svenske Regjering eller dens Undersaatter. Til den Ende befales det Enhver, inden 3 Gange 24 Timer efter denne Vort Anordnings Kundgjørelse, skriftligen at opgive de Varer, som for svensk Regning ere ham betroede, enten paa Transit- eller Kredit-Oplag, eller som af ham have i Bevaring og til Forhandling for samme fremmede Regning, enten paa Grund af Consignation eller Commission, eller paa anden Maade. Alt under Straf af at erlægge de fordulgte Varers dobbelte Beløb.

§. 12. Anmeldelser om fornævnte svenske Varer bør afgives til den for ethvert Sted anordnede Vare-Control-Commission, og Fortegnelserne derover, naar de alle ere indkomne, samlede indsendes til Vort General-Toldkammer, for igjennem bemældte Collegium allerunderdanigst at forelægges Ds, til nærmere allerhøjeste Beslutning. I Dvrigt følges og, i Henseende til de sequestrerede Varer, de Regler, som i Forordn. af 9de Septbr. 1807 ere foreskrevne.

§. 13. Paa Bøxler og Pengesfordringer, som svenske Undersaatter maatte have tilgode her i Lan-

bet, ville Vi, indtil videre, ikke anordne noget Beslag.

§. 14. Endeligt bliver og det ved Forordn. af 30te Decbr. 1807 givne Forbud mod Samkvem med Landets Fjender paa ny indskærpet; og vil i Følge heraf Enhver, der maatte driste sig til at tilsmugle Fjenden Korn, Fødevarer eller andre Levnetsmidler saavelsom Krigsfornødenheder, saa og Enhver, der maatte befindes at deeltage i, eller at have forsøgt paa saadan Tilsmugling, paa det strengeste borde anseet efter bemældte Anordnings Indhold.

Hvorefter de Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette. Givet paa Vort Kongelige Slot Fredsøriksberg, den 7de Septbr. 1813.

Under Vort Kongelige Haand og Seigl.

FREDERIK R.

(L. S.)

Kaas.

Cold. Bülow. Monrad. Ørsted. Berner. Lassen.

Kongelig Bekjendtgjørelse
angaaende Besiddere af faste Eienomme i Danmark
og Norge, som opholde sig i Udlandet.

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade
Konge til Danmark og Norge ic., gjøre vitterligt,
at Vi allernaadigst have fundet nødvendigt at bestemme
følgende, angaaende de Besiddere af faste Eien-
omme

domme i Vore Riger og Lande, som opholde sig i Udlandet.

1) Samtlige Besiddere af faste Eiendomme i Vore Riger og Lande, som nu opholde sig i Udlandet, skulde være pligtige til, enten at indfinde sig i Vore Riger og Lande inden 1ste Januar næste Aar, eller og inden samme Tids Frist til vedkommende Overøvrigheder at indsende fyldestgjørende Forklaringer over Aarsagen til deres forlængede Ophold i Udlandet.

2) De, som forsømme dette, og uden Vor allerhøieste Tilladelse forblive længere i Udlandet, skulde, fra bemælte Tidspunkt af, for deres faste Eiendomme tilsvare det Dobbelte af alle directe Skatter og Afgifter af Samme, som nu ere paabudne eller herefter paabydes.

3) Foranførte Bestemmelser skulde ogsaa i Fremtiden være almindeliggjældende for alle faste Eiendommens Besiddere, som i længere Tid end 3 Maanedes af Aaret uafbrudt opholde sig i fremmed Land.

4) Fra disse Bestemmelser blive dog at undtage Vore Gesanter, Agenter og Legationssecretaarer ved fremmede Høffer, Vore Consulter og Andre, som i Vor Tjenestes Anliggender, eller, i Følge Vor allerhøieste Befaling, opholde sig udenlands.

5) Dersom Noget, der besidder faste Eiendomme i Vore Riger og Lande, ved udbrydende Fjendtlighed

heder

heder maatte staae i en fiendtlig Magts Krigstjeneste, og ikke strax tager Afskedd fra denne, skulle samtlige Indkomster af saadanne hans Eiendomme sequestreres. Det Samme skal og gjælde naar nogen fast Eiendoms Besidder forer Vaaben imod Os eller Vore Bundsforvandre.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette. Givet paa Vort Slot Frederiksberg, den 4de Sept. 1813.

Under Vor Kongelige Haand og Seigl.

FREDERIK R.

(L. S.)

Kaas.

Cold. Bülow. Monrad. Örfsted. Berner. Lassen.

Blandede Efterretninger.

For Cancelliet er andraget, at en ved Familie Forening af 27de Octobr. 1783, der senere under 12te Novbr. f. N. allernaadigst er confirmeret, oprettet Fideicommiss-Capital, som indestod i et Gods, i Folge Foreningen, naar den siden ved Døden afgangne Eier solgte bemældte Gods, skulde være hensat paa et sikkert Sted, men at fornævnte afdøde Godseier desuagtet uden høiere Tilladelse lod Capitalen forblive staaende i Godset da han solgte Samme, og at formeentligen som en Folge heraf Fideicommissets Nominal-Beløb nu vil blive betydeligen nedsat, da den nye Debitor i Folge passeret Opsigelse

se

se senere derfor har udstedt en ny Pante-Obligation. Hvorhos er forespurgt, om og hvorvidt det kunne paaligge fornævnte Ufsdødes Boe, at erstatte Fideicommisset Differencen imellem Sammes oprindelige Betøb og den Sum, hvortil det nu ved Omfærdningen til Rbpenge vil blive nedsat. Collegiet har derpaa svaret, at det ikke skjønner, at det har været Hensigten af §. 4 i den ommældte Familieforening, at Capitalen, naar det i bemældte §. benævnte Tilfælde indtraf, ikke ligesaavel maatte blive staaende i fornævnte Gods, som i andet sikkert Pant. I al Fald er det aldeles uvist, om Fideicommisset har lidt noget Tab ved, at Capitalen blev staaende i bemældte Gods, efterdi den ligesaavel, naar den var bleven anbragt i et andet Pant, kunde ved Opsigelse eller Debtors Forandring være bleven nedsat, og det maaskee end dybere end den nu vil blive. Cancelliet finder desaaarsag ingen tilstrækkelig Grund til i foransførte Henseende at paastaae Erstatning i den Ufsdødes Boe; men det vil i Ørigt afhænge af Bedømmende at lade denne Question afgjøre ved Domstolene, saafremt de maatte ønske Saadant.

Det har behaget Hs. Majestæt Kongen, under 17de Aug. d. A. allernaadigst at resolvere, at Befienderne af den mosaiske Religion, som have nogen borgerlig Stilling i Staten, skal, i officielle Udfærdigelser, som ei vedkomme Religionen eller dens Skikke, til-

lægges

lægges Benævnelse alene efter deres borgerlige Stilling og ikke efter deres Religion.

Ledige Embeder.

Under det danske Cancellie: Sørenskriveriet i Sundhorblehn under søndre Bergenhuus Amt; Sørenskriveriet i Jendersens Fogderie under nordre Trondhjems Amt; Districts-Chirurgicatet i Finmarken; Borgemeister-Embedet i Aarhus; Distrikt og Yding Sognekalb i Aarhus Stift, 400 Rbdlr.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 31 August er Ex. jur. N. E. Schmidt udnævnt til Prokurator ved Underretterne i Aarhus og Ribe Stifter; Ex. jur. S. Hansen ligesledes ved Underretterne i Thens Stift. Den 3die Sept. personel Kapellan N. E. Bends til Sognepræst for Søllinge og Hellerup Menigheder i Thy; Sognepræsten til St. Hans Kirke i Odense, Provst E. R. Prem, samt Sognepræsten for Hirschholms Menighed i Sjælland, S. Ahrends, tillagt Rang med Sognepræster i Kjøbenhavn.

Under Rentekammeret: Den 14de August er Justitsraad og Toldforvalter Struve i Hadersleben udnævnt til Stempletpapirforvalter i Hertugdømmene, i Stedet for den efter Ansøgning i Naade fra dette Embede entledigede Oberst v. Sukow; Kammerherre og Oberstlieutenant v. Scheel i Jæghoe tillige overdraget Udsalget af Stempletpapir for den forrige storhertelige Deel af Holsteen.